

Sygn. akt IV KS 29/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Rafał Malarski (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **M. P. i P. L.**

oskarżonych z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron,

w dniu 6 lipca 2021 r.,

skargi pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej od wyroku

Sądu Okręgowego w B. z dnia 22 marca 2021 r., sygn. akt VII Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt IX K (...),

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

**I. uchyla zaskarżony wyrok w całości i przekazuje sprawę
Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania;**

**II. nakazuje zwrócić oskarżycielce posiłkowej opłatę od skargi
w kwocie 450 zł.**

UZASADNIENIE

Mocą wyroku Sądu Rejonowego w B. **M. P. i P. L.** zostali uznani za winnych popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270

§ 1 k.k. i skazani na kary grzywny. Sąd Okręgowy w B., po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2021 r. apelacji obrońcy obu oskarżonych, uchylił pierwszoinstancyjny wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Na orzeczenie Sądu odwoławczego skargę wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej w trybie art. 539a k.p.k. i art. 539b § 1 k.p.k. Zarzucił w niej zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisu postępowania karnego, tj. art. 437 § 2 zdanie drugie *in fine* k.p.k., przez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania mimo braku ku temu podstaw.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w B. w pisemnej odpowiedzi na skargę poparł stanowisko skarżącego.

Obrońca w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga zasługiwała na uwzględnienie.

Drobiazgowa analiza sprawy przeprowadzona przez Sąd Najwyższy pozwoliła stwierdzić, że orzeczenie kasatoryjne Sądu Okręgowego w B. stanowiło przykład tendencji, którą ustawodawca, wprowadzając instytucję skargi na orzeczenie sądu odwoławczego, uznał za niepożądaną. Celem bowiem wprowadzenia rozdziału 55a k.p.k. było przeciwdziałanie niezasadnym wyrokom kasatoryjnym sądów odwoławczych zapadającym w zwykłym toku instancji (zob. wyr. SN z 24 stycznia 2018r., II KS 2/18). Na początku trzeba silnie zaakcentować, że w świetle art. 437 § 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić w ściśle określonych sytuacjach. Chodzi mianowicie o wypadki określone w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Co prawda Sąd odwoławczy, uchylając zaskarżone orzeczenie, powołał przepis art. 437 § 2 k.p.k., wskazując na konieczność ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, jednak ta konkluzja nie znajdowała uzasadnienia w realiach sprawy. Uznając M. P. i P. L. za winnych popełnienia fałszerstwa materialnego oraz usiłowania dokonania oszustwa, miał na uwadze wyjaśnienia oskarżonych, zeznania oskarżycielki posiłkowej oraz liczne dokumenty. Dla ustalenia przez Sąd *a quo* stanu faktycznego decydującym było stwierdzenie, że do sporządzenia umowy poręczenia wykorzystano złożony w celach informacyjnych dla spółki M. Sp. z o.o. podpis J. C. J. wraz z numerem PESEL

oraz jej danymi. Lektura uzasadnienia Sądu Rejonowego nie potwierdziła zaistnienia tego rodzaju braków w zakresie materiału dowodowego, które miałyby zdecydować o konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Zresztą Sąd Okręgowy w B., wydając wyrok kasatoryjny, wskazał konkretne dowody, które powinny zostać przeprowadzone w ponownym postępowaniu, co już świadczyło o tym, że chodziło tylko o uzupełnienie materiału dowodowego. Zauważyć należało, że Sąd drugiej instancji rażąco naruszył ciążące na nim obowiązki, nakazując przeprowadzenie większości dowodów organowi pierwszoinstancyjnemu, mimo że był zobowiązany uzupełnić materiał dowodowy samodzielnie.

Dlatego orzeczono jak w dyspozytywnej części wyroku (art. 539e § 2 k.p.k.). Zwrot opłaty od skargi zarządzono po myśli art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 4 k.p.k.